

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Naturvårdsenheten
Lena Tingström
031-605264

lena.tingstrom@lansstyrelsen.se

Enligt sändlista

Beslut om bildande av naturreservatet Saltö i Strömstads kommun

Innehåll

Beslut om bildande m.m.
Syfte
Beslut om föreskrifter
Beskrivning av naturreservatet
Planeringsbakgrund
Ärendets handläggning
Skälen för beslut
Upplysningar
Ersättningstalan
Kungörelse
Hur man överklagar

Bilagor

Bilaga 1. Beslutskarta
Bilaga 2. Översiktskarta
Bilaga 3. Skötselplan
Bilaga 4. Fastighetsförteckning
Bilaga 5. Besvärshänvisning O4
Bilaga 6. Sändlista

Administrativa uppgifter

Namn:	Naturreseptet Saltö
NVR ID	1101340
Län:	Västra Götalands län
Kommun:	Strömstad
Ungefärlig mittpunkt	1230415 – 6537273
Fastigheter och ägare:	<i>Enligt sakägarförteckning (bilaga 4)</i>
Nyttjanderättsinnehavare:	<i>Enligt sakägarförteckning (bilaga 4)</i>
Areal (ha):	396 ha
Förvaltare:	Länsstyrelsen Västra Götaland
Natura 2000-beteckning:	SEO520170, Kosterfjorden - Väderöfjorden
Naturgeografisk region:	Norra Bohusläns kustområde
Maringeografisk region:	Skagerrak
Objektskategori:	Kust och skärgård
IUCN-kategori:	Protected landscape/seascape, Skyddat landskap/havsområde

Beslut om bildande m.m.

Länsstyrelsen förklarar det område som avgränsats på kartan i bilaga 1 som naturreservat. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808).

Naturreservatets gränser ska märkas ut i terrängen.

Namnet ska vara Naturreservatet Saltö.

Länsstyrelsen fastställer skötselplanen i bilaga 3. Beslutet är fattat med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Länsstyrelsen har tidigare beslutat om följande områdesskydd som berör det nu bildade naturreservatet:

- I sin helhet beslut om förklarande av Saltö naturreservat enligt 7 § naturvårdslagen daterat 1966-07-20, dnr. III R-71/64.
- Del av beslut (*med detta avses de delar av förordnandet som är belägna inom hemmanet Saltö nr 1 samt de delar som ersätts av nationalparken Kosterhavet, det vill säga hela Saltö naturreservat samt de undantagna fastigheter som är markerade på beslutskartan*) om förordnande till skydd för landskapsbilden gällande skärgården och delar av fastlandet inom Strömstads kommun enligt 19 § naturvårdslagen daterat 1974-12-16, dnr 11.126-924-71 samt senare gjorda ändringar av det beslutet.

Länsstyrelsen beslutar att dessa områdesskydd eller delar därav upphävs när nu aktuellt beslut om naturreservatet Saltö vunnit laga kraft.

Syfte

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara ett särpräglat och artrikt kust- och skärgårdsområde samt angränsande havsområden i väsentligen oförändrat skick.

I syftet ingår att

- skydda och vårda områdets naturliga och kulturpräglade miljöer med tillhörande värdefulla växt- och djurliv
- underlätta för besökare att uppleva och få kunskap om områdets natur- och kulturvärden samt hur dessa kan nyttjas på ett hållbart sätt
- främja forskning och utbildning kring bevarande och hållbart nyttjande av marina och landbaserade ekosystem
- långsiktigt skydda och bevara områdets naturligt förekommande marina och terrestra ekosystem, biotoper och arter samtidigt som ett hållbart nyttjande kan ske av områdets biologiska resurser
- bevara följande inom området förekommande naturtyper och arter som ingår i EU:s nätverk av Natura 2000-områden, i gynnsamt tillstånd:
 - 1110 – Sublittoral sandbankar

- 1140 - Ler- och sandbottnar som blottas vid lågvatten
- 1160 - Stora grunda vikar och sund
- 1170 – Rev
- 1220 - Perenn vegetation på steniga stränder
- 1230 - Vegetationsklädda havsklippor
- 1330 – Salta strandängar
- 4030 – Torra hedar
- 6270 – Låglandsgräsmarker
- 6410 – Fuktängar
- 7140 – Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn
- 9012 – Västlig taiga
- 1365 – Knubbsäl

Syftet ska tryggas genom att

- nytillkommande verksamhet som tar mark eller vatten i anspråk och som innebär skador på mark, vegetation eller i den marina miljön och som förändrar landskapets orörda karaktär inte tillåts
- besöksnäringen bedrivs och utvecklas på ett sätt som är anpassat till områdets höga natur- och kulturmiljövärden.
- friluftslivet kanaliseras för att undvika störningar på känsligt djurliv och slitage på känslig vegetation samtidigt som behovet av goda naturupplevelser som stillhet, avskildhet och tystnad erbjuds
- naturinformation och naturvägledning byggs ut

Beslut om föreskrifter

Länsstyrelsen beslutar att följande föreskrifter ska gälla i naturreservatet. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

A. Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden (7 kap 5 § miljöbalken)

Det är förbjudet att inom naturreservatet

1. uppföra byggnad eller anläggning eller anlägga brygga, kaj eller båthamn
2. anordna eller upplåta vattenområde för svajförtöjning
3. ovan eller under vatten dika, dämna, muddra, schakta, utfylla, tippa, spränga, fylla ut med massor eller på annat sätt skada havsbotten, mark, berg eller block
4. i vattenbruk införa för området främmande arter och populationer
5. anordna upplag
6. anlägga väg
7. dra fram kablar och ledningar i mark, vatten eller luft
8. sprida skadliga kemiska eller biologiska medel inom mark eller vattenområdet

Det är vidare förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

9. utföra tillbyggnad på brygga, kaj eller båthamn
10. anlägga vattenbruk
11. sätta upp stängsel
12. avverka skog eller utföra skogsvårdande åtgärder

Utan hinder av ovanstående förbud enligt A är det tillåtet att:

- förvaltaren utför röjningar i skog och kulturlandskap i enlighet med vad som anges i fastställd skötselplan. Markägaren har rätt att själv utföra åtgärder enligt gällande skötselplan, dock ska samråd ske med förvaltaren innan åtgärd utförs. Förvaltaren ska även samråda med markägaren innan åtgärd utförs
- utföra underhållsmuddring i anslutning till befintlig farled, hamnanläggning eller brygga samt att underhålla befintliga fyrar, sjömärken, farledsmarkeringar och befintliga bryggor,
- underhålla och reparera befintliga för motorfordon tillåtna vägar och vägkanter samt underhålla befintliga stigar, ledningsgator, kablar och ledningar i vatten
- framdragande av vatten- och avloppsledningar för att försörja bostäder och friluftslivsanordningar med kommunala vatten- och avloppslösningar får genomföras med särskild hänsyn till de naturvärden som finns i området, samråd skall ske med Länsstyrelsen senast sex veckor innan åtgärd
- utföra arbeten som erfordras för försvarsanknuten verksamhet. Markskador ska dock undvikas och för arbeten som skulle kunna påverka naturvärdena eller värdena för friluftslivet på längre eller kortare sikt skall samråd ske med Länsstyrelsen senast sex veckor innan åtgärd.

Det kan dock krävas tillstånd för dessa verksamheter enligt andra lagrum, se exempel på sidan 14.

B. Föreskrifter om skyldighet att tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken)

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas.

1. Utmärkning av naturreservatet i terrängen.
2. Anläggande av vandringsleder samt uppsättning av informationstavlor och andra anordningar för det rörliga friluftslivet såsom eldstäder, sopställ, toaletter, bänkar och bord etc.
3. Gallring, röjning, slåtter och betesdrift i den mån markägaren inte, efter samråd med förvaltaren, själv utför dessa åtgärder. Förvaltaren ska, innan åtgärd utförs, samråda med markägaren.
4. Genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

I den till detta beslut hörande skötselplanen (bilaga 3) framgår i detalj var, hur och i vilken prioriteringsordning anordningar ska utföras och åtgärder vidtas.

Utan hinder av ovanstående förbud enligt A är det tillåtet att:

- uppföra byggnader och anläggningar för förvaltningens behov och som anges i fastställd skötselplan samt att underhålla befintliga byggnader och anläggningar. Detta avser även de anläggningar som tillhör det entreprojekt som utförs i nationalparken Kosterhavet såsom gångbro mellan Tjärnö och Saltö, gångväg från Tjärnö till parkeringsplatsen på Saltö, kiosk, utbyggnad av parkeringsplats, toaletter, skyltar, bänkar och bord och finns utmärkta på skötselplanekartan.

C. Ordningsföreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet (7 kap 30 §)

Det är förbjudet att inom naturreservatet

1. gräva upp växter
2. tälta, övernatta i eller ställa upp husvagn/husbil i hela naturreservatet samt på anordnad parkeringsplats
3. under tiden 1 juli-15 augusti parkera under längre sammanhängande tid än ett dygn
4. parkera annat än på av Länsstyrelsen särskild anordnad parkeringsplats
5. medföra ej kopplad hund under tiden 1 mars-1 sept
6. göra upp eld annat än på av förvaltaren anvisade och iordningställda platser
7. cykla eller framföra motordrivet fordon annat än på anvisade vägar
8. föra bort eller omlagra sten
9. förtöja och ankra i naturhamn på samma plats mer än 2 dygn i följd
10. tomgångsköra motor och använda motordrivet laddningsaggregat
11. starta eller landa med luftfarkost

Föreskrifter enligt C ovan gäller inte i följande fall:

- när markägaren, förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför åtgärder som behövs för naturreservatets vård och skötsel i enlighet med fastställd skötselplan. Samråd ska ske med förvaltaren innan åtgärd utförs. Förvaltaren ska även samråda med markägaren innan åtgärd utförs.
- för åtgärder som krävs för den försvarsanknutna verksamheten. Samråd ska ske med förvaltaren innan åtgärd utförs
- vid jakt får jakträttsinnehavare medföra lös hund.
- Yrkesfiskare får tomgångsköra motor om det krävs för deras arbete.

Beskrivning av naturreservatet

Natur – och kulturhistoriska värden

Det botaniska värdet ligger främst i äldre tallskogen som täcker större delen av ön, kulturmarkerna samt inte minst området strandnära torrängar och strandängar. Denna typ av äldre kusttallskog, som växer i exponerade lägen på Saltö, förekommer ganska sparsamt i övriga Bohuslän.

Mest intressant är kanske tallskogens anmärkningsvärt stora bestånd av linnea och ögonpyrola

Havsstrandfloran har ett särskilt högt botaniskt värde. På Saltö finns olika typer av havsstrandvegetation representerad, här finns såväl fragment av lågväxt strandängsflora, som driftvallflora med stora högvuxna, kvävegynnade arter samt mindre inslag av blocksträndernas specifika arter.

På Saltö finns också en hel del småkärr och myrar. Kärren är åtskilliga men de är relativt små till ytan och de flesta är av typen fattigkärr. De uppvisar emellertid betydande skillnader i sin floristiska sammansättning. Många av kärren har ett betydande naturvärde och innehåller många intressanta och flera hävdgynnade arter. Kulturmarkerna i nuvarande omfattning är begränsade till norra delen av ön.

I fågelfaunan har ett sjuttiofemtal fågelarter noterats. Förekomsten av så många olika livsmiljöer gör det möjligt att samtidigt se och höra spillkråka och labb. Häckning förekommer eller har förekommit av gravand, småskrak, större och mindre hackspett, spillkråka, kattuggla med många andra arter. Bland däggdjuren noteras förekomst av rådjur, räv, skogshare, ekorre och smågnagare.

Saltö är en av öarna i Tjärnö socken, en församling som ursprungligen enbart utgjordes av öar.

Friluftsliv

Saltö är ett mycket välbesökt naturreservat. Under sommarmånaderna ökar antalet besökande kraftigt och det är främst till badplatserna som man dras. Under resten av året är det mest tillfälliga besökare som strövar runt i området eller boende som nyttjar stigarna. Den stora besöksmängden under sommaren medför ett kraftigt tryck på parkeringsplatsen och vägen ut till Saltö. Det råder stundom mycket dålig framkomlighet för bussar och tidvis svår framkomlighet för räddningsfordon. Slitage, nerskräpning och minskad möjlighet till avskildhet är andra effekter av det stora antalet besökanden under denna period. Ett antal åtgärder för att minska problemen genomförs därför för att förbättra situationen, bl.a. gång- och cykelbana, entré vid parkeringen samt utökning och förbättring av densamma.

Bebyggelse och anläggningar

Bebyggelsen finns samlad i norr och i den centrala delen av ön och är fördelad på ett drygt 30-tal tomter, de flesta små fastigheter, avstyckade för bostads- och fritidsbebyggelse varav ca 1/3 av fastigheterna utnyttjas för åretruntboende. På Saltö finns även Saltögården som donerades till Saltöstiftelsen för att användas av musiker och tonsättare för rekreation, studier och skapande arbete. Stiftelsen valde att sälja Saltögården 2005 och den används för uthyrning, fortfarande med musikalisk profil. Saltögården består av sex stycken hus som för närvarande hyrs ut året om. Totalt finns ca 50 bäddar. En allmän väg genomdrar norra delen av ön och slutar vid Västra Bryggan. Proförbindelsen över Örensundet i öster förbinder Saltö med Tjärnö och fastlandets vägnät.

En mer utförlig beskrivning av området lämnas i skötselplanen.

Planeringsbakgrund

Riksintressen m.m.

Hela reservatet är av riksintresse för naturvård (Objekt NRO 14011, Strömstads kust och innerskärgård) samt för friluftsliv (Objekt FO1). Vattnen väster om reservatet ingår i ett riksintresse för yrkesfiske (Skagerack, Fångstområde för räka, djupare än 60 m). Området omfattas även av särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten enligt 4 kap §1-3 miljöbalken.

Kommunal översiktsplan

Området ingår i den fördjupade översiktsplanen för det Södra Kustområdet som beskriver kustsamhällena från Norra Öddö i norr till Rossö i söder. Saltö beskrivs i programsamrådet för den fördjupade översiktsplanen för det Södra Kustområdet från april 2006 som naturreservat och Natura 2000, bevarande är målet med området. För Tjärnö beskriver man de kommunala målen enligt följande:

- Stödja en ökad bosättning i anslutning till befintlig bebyggelse där utbyggnad av kommunalt VA är möjlig
- Främja utvecklingen av Sven Lovén Centrum för marina vetenskaper
- Främja utvecklingen av miljömässigt hållbart vattenbruk/musselodling
- Natur- och kulturmiljön ska värnas
- Utredda möjligheter att utöka kapaciteten i småbåtshamnar/gästhamnar

Internationell betydelse

Området är del av Natura 2000-området Kosterfjorden – Väderöfjorden (SEO520170)

Befintliga områdesskydd

Området är sedan 1966 skyddat som naturreservat, delar av det äldre reservatet ingår numer i Kosterhavets nationalpark. Vattenområdet är skyddat enligt landskapsbildsskydd och stränderna är strandskyddade.

Till det reservatsförordnande för Saltö som vann laga kraft 1966 fanns ett antal avtal tecknade rörande framtida möjligheter till avstyckningar och bebyggelse. Dessa delar har nu i reservatsbeslutet undantagits från förordnande om naturreservat då de flesta avstyckningar och byggnader har realiserats. De delar som ännu inte har bebyggt eller styckats av har undantagits. I något fall har den slutliga avstyckningen inte följt de gränser som dragits i samband med reservatsbildningen 1966, dock har de nya fastigheterna till antal och storlek stämt med avtalen.

Ärendets handläggning

Äldre beslut

I en skrivelse till Länsstyrelsen i mars 1961 hemställde Svenska Naturskyddsföreningen att Länsstyrelsen ”måtte pröva möjligheten av att låta såsom naturpark fridlysa ön Saltö i Tjärnö kommun”. Ett interimistiskt beslut fattades i december 1961 och förlängdes i omgångar till juli 1966 då man fattade beslutet om naturreservatet Saltö.

Kosterhavets nationalpark

2003 påbörjade Länsstyrelsen en översyn av naturreservatet på Kosteröarna. I samband med det arbetet väcktes frågan om att undersöka förutsättningarna för en marin nationalpark.

Även Saltö var till vissa delar planerat att ingå i nationalparken, förhandlingar inleddes med Stiftelsen för västsvenska fritidsområden (Västkuststiftelsen) om köp eller byte av fastigheter. Strömstads kommun sålde sin fastighet på Saltö till Naturvårdsverket för att den skulle ingå i Kosterhavet. Kontakt togs även med enskilda fastighetsägare för att undersöka möjligheterna med ett köp av delar av Saltö. Eftersom man vid denna tidpunkt inte kunde nå en överenskommelse kring köp av delar av Saltö valde Länsstyrelsen och Naturvårdsverket att då inte gå vidare med frågan. Länsstyrelsen har i stället gjort en översyn av det befintliga naturreservatet, baserat på den omfattande dokumentation som gjorts i hela området.

Samtliga berörda mark- och sakägare, förelades enligt 24 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att yttra sig över förslag till beslut med föreskrifter och skötselplan den 29 april 2010.

Informationsmöten med sakägarna har under 2010 hållits den 30 mars och den 12 juni. Den 12 augusti deltog Länsstyrelsen i ett separat möte med Saltögruppen.

Innan beslut fattats 2011-10-28 höll Länsstyrelsen ett möte den 22 oktober 2011 där man informerade om de ändringar som gjorts sedan förslaget till beslut skickats ut.

Information har lagts ut på hemsidan www.kosterhavet.se löpande under arbetets gång.

Av de drygt 70 sakägare som delgivits förslaget till beslut har ca 15 sakägare inkommit med synpunkter (1 okt sista datum).

- Man framför att det är viktigt att reservatet hålls i ett städat skick och att toaletter och soptunnor placeras ut och sköts. – Länsstyrelsen anser också att dessa frågor är viktiga och påpekar att man genom den förvaltningen som byggts upp i samband med arbetet med Kosterhavets nationalpark och inrättandet av ett lokalt länsstyrelsekontor som ansvarar för skötseln av såväl nationalpark och naturreservat i Kosterhavetsområdet (Kosteröarna, Saltö, Västra Rossö m.fl.) kommer att underlätta detta arbete.
- Vatten- och avloppsfrågan har satts i samband med reservatsöversynen och entréprojektet på Saltö. - Samarbetet mellan Strömstads

kommun och Länsstyrelsen pågår men ansvaret för VA-frågor ligger fortsatt på kommunen.

- Vissa sakägare anser att gränsen för naturreservatet är felaktig och vill ändra den så att även byggnader som ej är avsedda för bostadsändamål undantas från naturreservatet. – Länsstyrelsen anser inte att sådana byggnader bör undantas då de kan få ett förändrat användningsområde till privat bostad och därigenom få en hemfridszon.
- Sakägare har lämnat värdefulla synpunkter på skötselplanen som Länsstyrelsen har kompletterat med.
- Flera påpekar parkeringsfrågan som ett stort problem. – Länsstyrelsen kommer i samband med entréprojektet på Saltö utöka antalet parkeringsplatser samt underlätta in- och utfart. Det är svårt att dimensionera parkeringsplatser för de dagar då trycket är som störst. Genom en tydligare skyltning bör man kunna minska problemen.
- Några anser att det inte finns skäl för att fatta ett nytt reservatsbeslut för Saltö naturreservat och att Länsstyrelsen inte följt sin skyldighet till dialog med sakägarna. – Länsstyrelsen anser att det finns goda skäl för ett förnyat beslut för Saltö naturreservat genom den förändring av gränsen som beslutet om Kosterhavets nationalpark medfört samt den reservatsöversyn som nu pågår längs Bohuskusten vilket innebär att man ser över gränser och föreskrifter för de äldre naturreservaten för att möta de nya hot som finns mot dessa miljöer. Länsstyrelsen har följt den förankringsprocess som ska gälla vid bildande av naturreservat.
- Någon fastighet vill helt undantas från naturreservatet och hänvisar till att området redan är skyddat som Natura 2000-område, att vattenområdet är skyddat enligt landskapsbildsskydd och att stränderna är strandskyddade. – För att ett naturreservat ska upphävas helt eller delvis krävs synnerliga skäl. De skälen finns inte för den del som omnämns i skrivelsen.

Samråd har skett mellan Länsstyrelsen och Saltögruppen, en del av Tjärnö-Saltö samhällsförening. Nedan följer ett sammandrag av Saltögruppens synpunkter:

- I förslaget fanns en föreskrift om avverkningsförbud vilket skulle innebära en skärpning av det tidigare beslutet. Flertalet skogsägare motsatte sig den nya föreskriften och ville behålla den tillståndsplikt som gällt i reservatet tidigare. – Länsstyrelsen valde att tillgodose önskemålet från skogsägarna.
- Från Saltögruppen framkom önskemål om ett ökat samråd och dialog med markägarna innan åtgärder utförs i naturreservatet. Förslag framkom om att inrätta ett skötselråd som skulle bestå av lokala företrädare och förvaltaren som skulle kunna träffas årligen och då informera och diskutera de åtgärder som planeras. – Länsstyrelsen har tydliggjort detta i såväl beslut som i skötselplanen.
- Man önskade få uppföra byggnader för jordbrukets eller skogsbrukets behov utan att behöva söka dispens. – Länsstyrelsen har valt att inte tillgodose detta önskemål. Idag finns inget levande jordbruk av

den omfattning som skulle kräva ytterligare ekonomibyggnader vad Länsstyrelsen kan se. Om det i framtiden skulle visa sig att man skulle vilja etablera ett jordbruk på Saltö får man söka dispens. Om detta är förenligt med hur man avser att bruka marken enligt skötselplan bör man medges dispens då detta bör tolkas som en byggnad för förvaltningens behov.

- Den skötselplan som följde med förslaget till beslut upplevdes som onödigt krånglig och omfattande. Under samråd med Saltögruppen framkom önskemål om en kortversion av skötselplanen som främst riktar sig till boende. – Länsstyrelsen arbetar med att ta fram en sådan version av skötselplanen.
- Saltögruppen har även synpunkter på skötselplanen som t.ex. att skötselåtgärderna skall ställas i prioriteringsordning, att tångvallar ska vara kvar, att drivved ska samlas in och tas bort, att vindpinade tallar ska vara kvar. – Skötselplanen omarbetas för att tillgodose en del av dessa önskemål.
- Man har även ett önskemål om att boendeperspektivet ska införas i handlingarna och skrivas in i syftesformuleringen. – Länsstyrelsen har undantagit all bostadsbebyggelse från naturreservatet. Boendeperspektivet får hanteras på annat sätt. Däremot bör man givetvis ta hänsyn till befintlig bebyggelse när man planerar stigar och andra anordningar för det rörliga friluftslivet.
- Man upplever att trafiken på Saltövägen är ett problem under dagar då många besökare kommer till naturreservatet. Önskemål har framförts om möjligheten att begränsa framkomligheten och hastigheter för motorfordon väster om parkeringen på Saltö för den allmänna vägen. – Diskussion om detta kommer att fortsätta i det entréprojekt som Länsstyrelsen och Naturvårdsverket arbetar med bl.a. på Saltö.
- Man tar även upp vikten av att skyltningen är tydlig både vad gäller naturreservatet, parkeringsplats och övriga ordningsregler. – Skyltningen kommer att förbättras.
- Saltögruppen önskar en fartbegränsning till sjöss där fem knop ska gälla från Tången och Yttre Tenskär in mot Saltö. – Länsstyrelsen menar att frågan bättre löses genom sjötrafikföreskrifter som begränsar hastigheten. En omarbetning av zonerna inom nationalparken Kosterhavet planeras och hastighetsbegränsningen för Saltö bör tas upp samtidigt.
- Man påpekar att det är viktigt att besökare och angränsande markägare ska ha rätt att gå ner till Hasslebukten via en idag avstängd stig. – Länsstyrelsen är av samma åsikt.

I samband med arbetet med Kosterhavets nationalpark var det aktuellt att köpa in flera av de stora fastigheterna på Saltö. Köp genomfördes av de fastigheter som Strömstads kommun och Västkoststiftelsens ägde. De privata markägarna förklarade dock att de inte önskade sälja och att Saltö inte skulle ingå i Kosterhavets nationalpark.

I föreläggandet föreslog Länsstyrelsen ett förbud mot avverkning samt att ett sådant förbud då även skulle innebära möjligheter till intrångsersättning. Skogsägarna ansåg att de inte ville att ett avverkningsförbud skulle gälla och avstod därför från intrångsersättning i detta skede. Istället gjordes avverkning tillståndspliktig. Ny prövning kan dock göras om skogsägaren önskar göra en avverkning som ej rymms inom skötselplanens åtgärder och därför kräver avverkning tillstånd från Länsstyrelsen.

Förslaget till naturreservat har remitterats till Strömstads kommun, Naturvårdsverket, Fiskeriverket, Riksantikvarieämbetet, SGU, LRF Väst, Sveriges Naturskyddsförening, Sven Lovén Centrum för Marina Vetenskaper, Sveriges ornitologiska förening, Vägverket och Skogsstyrelsen.

Bohusläns flora, Bohusläns museum, Saltö-Tjärnö samhällsförening, Naturskyddsföreningen i Strömstad har fått förslaget för kännedom och eventuellt yttrande.

Strömstads kommun tillstyrker förslag till naturreservat för Saltö.

Naturskyddsföreningen i Strömstad anser att skötselplanen i vissa avseenden är överambitiös och i andra avseenden ej tar hänsyn till Saltös unika botaniska värden. Man påpekar även att tall och gran på Saltö inte är planterad och därför man vara försiktig vid skötseln av dessa. Naturskyddsföreningen anser också att man i flera skötselområden bör bevara de trädslag som finns i området och att röjningar ska göras med stor varsamhet. Man påpekar att det är olämpligt med grillplats i Ängklåvebukten. Man anser att ek bör gynnas och asp bör tas bort. Ett antal växter kommenteras med avseende på rödlistan och man anser att hundar ska vara kopplade året runt.

Fiskeriverket gör bedömningen att skötselplanen och föreskrifterna för reservatet inte inverkar på det allmänna fiskeintresset och man bedömer att värdet av eventuellt fritidsfiske sannolikt ökar genom att naturvärdena i området skyddas.

Bohusläns museum har en positiv inställning till bildandet av naturreservatet men anser att beskrivningen om historisk och nuvarande markanvändning är sparsam och att det därför är svårt att förstå det historiska sammanhanget för kulturlämningarna i de kulturpräglade miljöer som reservatet vill skydda och vårda. Man anser att kärnåkrarna inom skötselområde 18 och 19 bör skötas som åkermark för att ha störst värde ur ett kulturhistoriskt perspektiv. Tomtningar bör finnas med i beskrivningarna för att minska skador vid röjningar. Det finns ytterligare fem lämningar som bör markeras på skötselplan och på informationskartor.

Sveriges geologiska undersökning, SGU anser att området är särpräglat, har natur- och kulturvärden och är geologiskt intressant. Saltö och omgivande öar erbjuder ett rikt sortiment av olika geologiska företeelser. SGU saknar en beskrivning av de maringeologiska förhållandena inom naturreservatet utan inblandning av biologiska parametrar och bidrar med värdefulla kompletteringar till beskrivningarna i skötselplanen.

I den dialog som hölls med markägare efter förslaget till beslut framkom att man inte önskade att föreskriften som förbjöd avverkning skulle vara kvar. Istället önskade man att avverkningarna skulle prövas från fall till fall som

man gjort i det äldre förordnandet. Länsstyrelsen accepterade denna ändring och gjorde avverkning tillståndspliktig då viss avverkning får förekomma enligt skötselplanen. Efter det har en avverkningsanmälan inkommit och den strider mot skötselplanens åtgärder därför har Länsstyrelsen vidtagit åtgärder för att värdera och intrångsersätta markägarna.

Två fastigheter har värderats men någon överenskommelse har ännu ej skett. Detta gäller dels en ersättning för den avverkning som ej kommer till stånd på det sätt som avverkningsanmälan anger, dels ett köp av en fastighet som belastas av ett omfattande föreläggande med avseende på anordningar och byggnader som strider mot tidigare och nuvarande reservatsföreskrifter.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Området har betydande värden som är knutna såväl till det rörliga friluftslivet som till de natur- och kulturvärden som dels är knutna till den säregna tallskog, dels de värden som är beroende av ett kustnära jordbruk. Enligt Länsstyrelsen är det av ett stort allmänt intresse att bevara områdets värden. Ett bevarande i form av ett naturreservat syftar främst till att förhindra fysisk exploatering eller andra åtgärder som kan skada naturvärdena, att säkerställa att markhävden upprätthålls även om markägare eller arrendator ej längre har möjlighet eller vill bruka marken samt att de delar av den skyddsvärda tallskogen som har höga naturvärden skyddas från avverkning. För de upphävanden av äldre förordnanden som görs samtidigt med detta beslut krävs synnerliga skäl. De synnerliga skälen är att de ersätts av ett nytt förordnande baserat på en omfattande dokumentation med föreskrifter och skötselplaner som till stora delar följer övriga naturvårdsförordnanden i Kosterhavsområdet. Bebyggda tomter och avstyckningar enligt tidigare avtal har också undantagits där man kan anse att naturvärden och värdena för det rörliga friluftslivet släckts ut.

Miljömål

Naturreservatet utgör ett led i arbetet med att uppnå det av riksdagen antagna miljömålen *Hav i balans samt levande kust och skärgård, Ett rikt odlingslandskap* samt *Ett rikt växt- och djurliv*.

Intrasseprövning

Länsstyrelsen bedömer att områdets värden bäst ges ett långsiktigt skydd genom bildande av naturreservat. Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets syften och värden. De är främst avsedda att begränsa skador på mark samt växt- och djurliv. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken finner Länsstyrelsen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Hushållningsbestämmelser

Naturreservatsbildningen är förenlig med hushållningsbestämmelserna för mark- och vattenområden enligt 3 och 4 kap. miljöbalken och med den för området gällande översiktsplanen.

Upplysningar

Dispens från föreskrifterna m.m.

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen medge dispens från föreskrifterna för naturreservatet. Dispens får dock inte lämnas för åtgärder som strider mot syftet med naturreservatet. Om det finns det synnerliga skäl får Länsstyrelsen helt eller delvis upphäva beslutet om naturreservatet (7 kap 7 § miljöbalken).

Avkastning vid ev. avverkning eller röjning

Vid en avverkning eller röjning ska eventuellt netto tillfalla markägaren. Detta gäller dock inte om markägaren fått ekonomisk kompensation för skogen.

Annan lagstiftning gäller som vanligt

Vid sidan av föreskrifterna för naturreservatet gäller annan lagstiftning som vanligt. Lagar och föreskrifter som bedöms vara av särskild betydelse för att syftet med naturreservatet ska uppnås är t.ex. följande:

- För att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i Natura 2000-området krävs tillstånd. Undantag är verksamheter eller åtgärder som direkt hänger samman med, eller är nödvändig för, skötseln och förvaltningen av det särskilda bevarandeområdet. Länsstyrelsen får lämna tillstånd endast om vissa villkor är uppfyllda. (7 kap 28a, 28b och 29 §§ miljöbalken).
- Regler om körning i terräng i terrängkörningslagen och terrängkörningsförordningen.
- Regler om fridlysning av växter och djur i miljöbalken och artskydds-förordningen.
- Andra exempel på lagstiftning som kan medföra provningsplikt är strandskyddsbestämmelser, tillstånd eller anmälan för miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap miljöbalken eller tillstånd till muddring eller annan vattenverksamhet enligt 11 kap miljöbalken.
- Bestämmelser om fiske enligt fiskelagstiftningen och bestämmelser om jakt i jaktlagstiftningen.

Förvaltare och förvaltningsuppgifter

- Förvaltare är Länsstyrelsen i Västra Götalands län.
- Naturreservatets gränser märks ut i terrängen genom förvaltarens försorg enligt anvisningar av Naturvårdsverket.
- Förvaltningen bedrivs enligt den skötselplan som fastställts av Länsstyrelsen. Skötselplanen ska ligga till grund för naturreservatets skötsel och ska vid behov revideras.

Ersättningstalan

Om överenskommelse om ersättning inte kan träffas, måste sakägare som vill göra anspråk på ersättning eller inlösen väcka talan i Miljödomstolen som får avgöra ersättningsfrågan. Sådan talan måste enligt 31 kap 13 § miljöbalken lämnas in till Miljödomstolen inom ett år efter att detta beslut vunnit laga kraft, i annat fall förlorar sakägaren rätten till ersättning.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling och i Göteborgs Posten, Bohusläningen och Strömstads Tidning.

Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken träder i kraft den dag som framgår av kungörelsen i Länsstyrelsens författningssamling och gäller omedelbart även om de överklagas.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bifogat formulär O4:1.

I detta ärende har länsöverdirektör Göran Bengtsson beslutat. Naturvårdshandläggare Lena Tingström har varit föredragande. I handläggningen har också deltagit naturvårdsdirektör Sven Swedberg, funktionschef Johan Janert, antikvarie Lisa Ragnarsson, länsarkitekt Helena Carling, marinbiolog Christer Larsson och länsjurist Jonas Ledelius.

Göran Bengtsson

Lena Tingström

